

Ресми рецензент Кушалиев Қайсар Жалитұлының 6D120100 - «Ветеринарлық медицина» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін тағайындалуына ұсынылған Калкаева Динара Бактовнаның «Құстар аспергиллезінің патологиялық морфологиясы және гистохимиялық өзгерістері» диссертациялық жұмысына берілген жазбаша

ПІКІРІ

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:	Калкаева Динара Бактовнаның «Құстар аспергиллезінің патологиялық морфологиясы және гистохимиялық өзгерістері» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы ғылым дамуының басым бағытына сәйкес келеді.
		1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі); 2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы) 3) Диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету)	Диссертациялық жұмыс 2019-2021 ж. Қазақстан Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми – техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес орындалды. Құстар аспергиллезінің патоморфологиялық және гистохимиялық өзгерістері. Мемлекеттік тіркеу: № 0119РКИ0320, 16.10.2019 ж.
2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған,	Ұсынылған диссертация ұй және жабайы құстар арасында кең таралған аспергиллездің патологиялық анатомиялық, гистологиялық және гистохимия

			лық ерекшеліктерін зерттеп және аспергиллезге ұқсас аурулардан ажыратып балауды ұсына отырып, ғылымға айтарлықтай үлес қосады.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған	Өзі жазу деңгейі жоғары. Зерттеулердің тәуелсіздік принципі өте жоғары, табиғи жағдайда аспергил лезбен ауырған үй және жабайы құстар аспергил лезінің салыстырмалы патологиялық анатомиясы, гистологиясы және гистохимиясы зерттелген.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) негізделген; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген.	Диссертациялық жұмыс кәзіргі кездегі өзекті мәселеге арналып жазылған және ғылыми-практикалық тұрғыдан толығымен негізделген. Ұсынылып отырған диссертациялық жұмыс өзекті, жаңалық белгілері бар толық ғылыми зерттеу болып табылады.
		4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды 1) айқындайды; 2) жартылай айқындайды; 3) айқындамайды	Диссертациялық жұмыстың мазмұны диссертация тақырыбын толық айқындайды.
		4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) сәйкес келеді; 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді	Диссертацияның мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына толық сәйкес келеді.
		4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық байланысқан: 1) толық байланысқан; 2) жартылай байланысқан;	Ұсынылған диссертациялық жұмыс материалдарының барлық бөлімдері мен құрылымы логикалық жағынан толық өзара байланысқан.

		3) байланыс жоқ	
		4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған: 1) сыни талдау бар; 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген	Құстар аспергиллезінің патологиялық анатомиясын, гистологиясын және гистохимиясын зерттеу нәтижелері сыни түрде талданған.
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма? 1) толығымен жаңа; 2) <u>жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</u> 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Диссертацияның негізінде ғылыми нәтижелер мен қағидаттар толығымен жаңа болып табылады.
		5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма? 1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Диссертацияның тұжырымдары алынған нәтижелерден туындайды және толығымен жаңа болып табылады.
		5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе? 1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Бүркіттер мен ителгілер аспергиллезінің патологиялық анатомиялық, гистологиялық және гистохимиялық зерттеу нәтижелері –диссертациялық жұмыстың техникалық тұрғыдан жаңа шешімі ретінде қарастыруға болады.

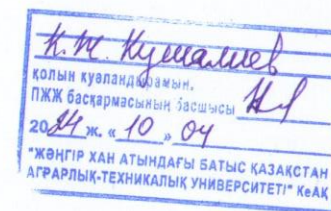
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)	Барлық қорытындылар зерттеу жұмыстарының зертханалық және өндірістік зерттеулерінен туындайтын, нақты дәлелдемелерге негізделген.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	<p>Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет:</p> <p>7.1 Қағидат дәлелденді ме?</p> <p>1) дәлелденді;</p> <p>2) шамамен дәлелденді;</p> <p>3) шамамен дәлелденбеді;</p> <p>4) дәлелденбеді</p> <p>7.2 Тривиалды ма?</p> <p>1) ия;</p> <p>2) жоқ</p> <p>7.3 Жаңа ма?</p> <p>1) ия;</p> <p>2) жоқ</p> <p>7.4 Қолдану деңгейі:</p> <p>1) тар;</p> <p>2) орташа;</p> <p>3) кең</p> <p>7.5 Мақалада дәлелденген бе?</p> <p>1) ия;</p> <p>2) жоқ</p>	<p>Диссертациялық жұмыстағы қорғауға шығарылған әрбір қағидат ізденушінің тиісті зерттеу нәтижелерімен дәлелденген және оның жарияланған мақалаларында және патенттерінде беріліп нақтыланған. Қағидаттардың қолдану деңгейі өте кең, өйткені құстар аспергиллезін диагностикалау және таралуын шектеу үшін патологиялық анатомиялық, гистологиялық және гистохимиялық зерттеулер нәтижелерінің маңызы өте зор. Алынған нәтижелер жаңа және мақалалармен дәлелденген және расталған және ҚР патенті алынған.</p>

8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	8.1 Әдістеменің таңдауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған 1) ия; 2) жоқ	Ия. Әдістеменің таңдауы негізделген және диссертациялық жұмыстағы зерттеу міндеттеріне толық сәйкес келеді.
		8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған: 1) ия; 2) жоқ	Ия. Диссертациялық жұмыстың нәтижелері патологиялық анатомиялық, гистологиялық және гистохимиялық зерттеулердің заманауи әдістерін қолдану арқылы алынған.
		8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді): 1) ия; 2) жоқ	Ия. Диссертациялық жұмыстың барлық тұжырымдары тәжірибелік зерттеулермен негізделген, расталған және дәлелденген.
		8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған / ішінара расталған / расталмаған	Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді отандық, шет елдік ғалымдарының өзекті ғылыми әдебиеттерге сілтемелер жасау арқылы расталған.
		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз	Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті.
9	Практикалық құндылық принципі	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар: 1) ия; 2) жоқ	Ия. Диссертациялық жұмыстың теориялық маңызы бар.

		9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) ия; 2) жоқ	Ия. Диссертациялық жұмыстың практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді құс шаруашылықтарында практикада қолдану мүмкіндігі өте жоғары.
		9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады? 1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Практикалық ұсыныстар толығымен жаңа болып табылады.
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Академиялық жазу сапасы - жоғары. Диссертациялық жұмыс жалпы талаптарға сай жазылған және кіріспеден, әдебиеттерге шолудан, материалдар мен әдістерден, нәтижелерден талқылаудан, қорытындылардан, пайдаланған әдебиеттер тізімінен және қосымшалардан тұрады. Ұсынылған материал академиялық жазудың жеткілікті жоғары сапасын көрсетеді және тұтас жұмыс болып табылады.

Шешім: Калкаева Динара Бактовна 6D120100 - «Ветеринарлық медицина» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесі тағайындалуын ұсынамын.

Ресми рецензент,
Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті,
ветеринария ғылымдарының докторы,
«Ветеринариялық клиникалық ғылымдар»
Жоғары мектебінің профессоры:

К.Ж. Кушалиев